

Oud nieuws

De vogels van Noordwijk in 1916.

In het Maartnummer van „de Levend Natuur” komt nog een artikel voor van de hand van Jan Verwey alhier, alleraardigst geïllustreerd.

Het is een uitgebreid artikel, dat we met veel genoegen gelezen hebben. Een vogelliefhebber zal er bijzonder van genieten. Aan het slot van het artikel een lijst van vogels broedende waargenomen in de omgeving van Noordwijk in 1916. Van 45 verschillende vogels wordt dit vermeld.

We kunnen niet nalaten het begin van het artikel over te nemen:

„Heel, heel hoog eirkelden kalm vier buizerd en langzaam, rustig en zonder eenige inspanning.

En al hooger en hooger schroefden ze en al verder zeilden ze, tot ze eindelijk als stipjes niet meer afstaken tegen den effen diepblauwen hemel.

Dat was in 't eind van Februari op een zeldzaam mooien morgen. Nu is 't April.

Heerlijker dan ooit vertoonen de wulpen hun glijvluchten, langer dan ooit halen ze de tonen uit aan 't eind van iedere golf tot de volgende stijging. Haast indrukwekkend schermen de kieften boven polder en lage duintjes, vroolijk knarsen de tapuitjes voor de onbewoonde holen, klaag-zingt de fitis in 't berkenhout, schatert een groene specht in de dikke populieren van de lange oprijlaan.

Bonte scholjakken met helroode snavels gillen hun schelle te-piet, dat nog overstemt 't gejedel der wulpen, 't lijstergejubel en 't ruischen der zee in de verte.....

Tureluurs, sprinkhanen en grutto's doen mee in de algemeene lentevreugd, luid jubelen lijster en leeuwerik en de fazanten kraaien en kokkeren als zelden te voren. Een late bonte kraai beschrijft langzaam en stil zijn kringen boven 't groote dennenbosch, wordt aangevallen door een overvliegende kieft, eirkelt 't beekje langs en de doorns over en verdwijnt dan achter de eerste duinenrij. Als die lang blijft, kunnen we er nog plezier van beleven.”

Vogelnieuws

Willem-Jan Hooymans en Ab Steenwoorden

Goudplevieren

Vanaf vorig jaar najaar was er een grote groep Goudplevieren te vinden in de Elsgeesterpolder en Polder Hoogeweg. Eind maart was er nog steeds een groep van een paar honderd exemplaren aanwezig in Polder Hoogeweg. Een aantal vogels zijn al in compleet zomerkleed. In Nederland komen twee verschillende ondersoorten

van de Goudplevier voor, namelijk de "Zuidelijke" en de "Noordelijke" Goudplevier. Deze twee ondersoorten zijn alleen van elkaar te onderscheiden in zomerkleed. Bij de Noordelijke Goudplevier in zomerkleed loopt het zwart van de buik helemaal door tot op de kop (het gezicht), bij de Zuidelijke Goudplevier loopt het zwart van de borst enigszins rommelig weg tot onder de snavel.

De Goudplevieren in de polders rond Noordwijk zijn Noordelijke Goudplevieren. Deze ondersoort komt in

Nederland als doortrekker en wintergast in zeer groot aantal voor. De Zuidelijke ondersoort is een voormalig broedvogel, het laatste broedgeval dateert uit 1974 en is gevonden in Noord-Brabant.

Oproep

Aankomstdata zomergasten in Noordwijk en omgeving. In de vorige Strandloper, nummer 1 maart 1992 hebben wij al een oproep en een waarnemingenformulier geplaatst voor waarnemingen van de zomergasten. Vergeet u niet deze op tijd in te sturen!!!

Naast de aankomstdata van de zomergasten van 1992 willen wij ook graag extreem vroege waarnemingen van voorgaande jaren. Het maakt niet uit van welk jaar die waarnemingen zijn, als ze maar extreem vroeg zijn.

Polder Hoogeweg

Het aantal Goudplevieren schommelde nogal de laatste drie maanden. Waren er begin januari maar tot maximaal vierhonderd exemplaren aanwezig, eind januari was dit aantal opgelopen tot ongeveer 2400. In februari werden er maximaal 1200 en in maart maximaal 2200 geteld. Eind maart waren er nog ongeveer 800 exemplaren aanwezig. In de Maandagse Wetering ter hoogte van de parkeerplaats langs de Provinciale weg waren maximaal 170 Smienten, 70 Wintertalingen, 11 Slobeenden en 22 Krakeenden aanwezig. Geruime tijd was er ook een grote groep Bonte Strandlopers in de polder aanwezig met een maximum van 110 exemplaren. Tot eind februari werden er regelmatig Kemphanen gezien, deze bevonden zich meestal tussen de Goudplevieren.

Ganzen in de omgeving

Op 24 april vorig jaar werd de eerste Brandgans in de Bronsgeest waargenomen. Vorig jaar november was dit aantal opgelopen tot 7 exemplaren. Vanaf die tijd wordt dit groepje Brandganzen bijna wekelijks gemeld. Meestal bevinden zij zich in Polder Hoogeweg of in de Bronsgeest, op de weilanden van Oud-Leeuwenhorst. Naar onze mening betreft het hier ontsnapte of losgelaten exemplaren. Ook het aantal Nijlganzen bij ons in de omgeving neemt zichtbaar toe. Afgelopen winter was er een grote groep, van maximaal 77 exemplaren aanwezig bij de Binnenwetering in Katwijk. In de weilanden rond vliegveld Valkenburg was zelfs een groep van 130 exemplaren aanwezig.

Vogeltrek over zee

Bij het tellen van zeetrek worden de soorten en de aantallen altijd per uur genoteerd. Zo komt men tot een uurtotaal. Is er een uur tellen voorbij, dan wordt er weer een uur geteld. De afgelopen 3 maanden zijn er zo een aantal uurrecords gebroken. Op 12 januari werden er in 1 uur 181 duikers geteld, het hoogste aantal dat ooit geteld was in 1 uur bedroeg 165 exemplaren op 25 november 1990.

Ook het uurrecord Jan van Genten in de maand maart werd verbeterd. Op 2 maart werden in 1 uur tijd 34 langstreckende Jan van Genten geteld. Het oude record stond op 24 exemplaren.

Een leuke waarneming was die van een Bonte Strandloper op het ijs van de Weteringkade, tegenover het Jan

Verwey Natuurcentrum op 22 januari.

Oosterduinsemeer

Zoals de laatste jaren in heel Nederland zichtbaar is, neemt ook in onze omgeving de Aalscholver toe. Afgelopen winter waren dagelijks enkele exemplaren op het meer aanwezig. Op 31 januari was de Slobeend met een record aantal aanwezig, namelijk 45 exemplaren. Verder waren er aanwezig Krakeenden, met maximaal 24 exemplaren op 25 maart; Tafeleenden, Kuifeenden, 2 Smienten op 31 januari en een mannetje Grote Zaagbek ook op 31 januari.

De waarnemingenrubriek, welke soorten wel en welke niet

In principe kunnen alle vogel- en zoogdierwaarnemingen ingestuurd worden. Alle waarnemingen, het maakt niet uit van welke soort, worden verwerkt in het waarnemingenarchief van de Vereniging, maar omdat de hoeveelheid waarnemingen die we binnen krijgen nogal groot is, kunnen we niet alle waarnemingen in de waarnemingenrubriek plaatsen. Het zou dan een gigantisch lange lijst worden, die de hele Strandloper zou vullen. Het is alleen jammer dat al die waarnemingen maar van een paar, maandelijks dezelfde personen, afkomstig zijn. Er zijn volgens ons veel meer mensen die "leuke" waarnemingen doen en vergeten deze in te sturen. We willen hierbij dan ook iedereen oproepen om veldwaarnemingen in te sturen, zodat er ook eens een paar andere namen in de waarnemingenrubriek voorkomen.

Maar nu nog even terug naar de waarnemingenrubriek. Om van de ellenlange lijsten met waarnemingen achterin De Strandloper af te zijn hebben we een keuze gemaakt van vogelsoorten die niet dagelijks gezien worden. Dit zijn vaak de leukste waarnemingen, die zowel de kenners als de niet-kenners van vogelsoorten aanspreken.

Alle waarnemingen die ingezonden worden komen zoals gezegd allemaal in het archief, maar worden vaak ook nog gebruikt om artikeltjes over te schrijven, zoals bijvoorbeeld "Vogelnieuws".

Om nu alle onduidelikheden weg te nemen hebben we een lijst samengesteld van de vogelsoorten die zeker niet in de waarnemingenrubriek worden opgenomen.

Bij het insturen van waarnemingen moet in verband met de verwerking en de sluitingsdatum voor het inleveren van de kopij voor De Strandloper wel met de volgende puntjes rekening gehouden worden:

Waarnemingen worden per maand ingezonden.

De maandlijsten dienen uiterlijk twee weken na het einde van de maand ingeleverd te zijn.

Alle waarnemingen kunnen worden ingezonden, alleen de soorten die niet op onderstaande lijst voorkomen, worden opgenomen in de waarnemingenrubriek.

Bij heel zeldzame vogelsoorten gelieve men een beschrijving etc. mee te sturen in verband met verdere uitwerking van de waarneming.

Bij de waarneming moet altijd vermeld worden: datum, plaats en aantal.

Bij de waarneming mag, indien mogelijk heel graag, vermeld worden: tijdstip van de waarneming, leeftijd en geslacht van de vogel, de ondersoort waartoe de vogel behoort, de fase (lichte of donkere fase), enz.

Specifiek voor de artikeltjes in "Vogelnieuws" kunnen ook nog verschillende waarnemingen ingestuurd worden, hierbij denken wij aan waarnemingen van gewone soorten, maar die gedaan zijn op een bijzondere plaats, een vreemde tijd van het jaar, bijzonder hoge aantallen van een bepaalde soort bij elkaar, extreem vreemd gedrag of een bijzonder verenkleed, zoals bijvoorbeeld bij albino vogels.

Voor de speciale waarnemingenlijsten kunt u terecht in het Jan Verwey Natuurcentrum (tijdens openingsuren), ze zijn ook te krijgen tijdens de vergaderingen of u kunt mij even bellen, tegenwoordig alleen nog maar in het

weekend: 02522-18323.

Ook als u vragen of opmerkingen heeft over het bovenstaande kunt u altijd even contact opnemen.

Vogelsoorten die wel ingezonden kunnen worden, maar niet opgenomen worden in de waarnemingenrubriek

Fuut	Goudplevier	Groene Specht	Grasmus
Jan van Gent	Zilverplevier	Grote Bonte Specht	Tuinfluiser
Aalscholver	Kievit	Kuifleeuwerik	Zwartkop
Blauwe Reiger	Kanoetstrandloper	Veldleeuwerik	Fitis
Knobbelzwaan	Drieteenstrandloper	Boerenzwaluw	Goudhaantje
Kolgans	Bonte Strandloper	Huiszwaluw	Staartmees
Grauwe Gans	Watersnip	Boompieper	Glanskop
Rotgans	Grutto	Graspieper	Kuifmees
Nijlgans	Rosse Grutto	Gele Kwikstaart	Pimpelmees
Bergeend	Wulp	Witte Kwikstaart	Koolmees
Smient	Tureluur	Winterkoning	Boomklever
Krakeend	Oeverloper	Heggemus	Boomkruiper
Wintertaling	Steenloper	Roodborst	Vlaamse Gaai
Wilde Eend	Kokmeeuw	Nachtegaal	Ekster
Slobeend	Stormmeeuw	Zwarte Roodstaart	Kauw
Tafeleend	Kleine Mantelmeeuw	Gekraagde Roodstaart	Zwarte Kraai
Kuifeend	Zilvermeeuw	Roodborsttapuit	Spreeuw
Eidereend	Grote Mantelmeeuw	Tapuit	Huismus
Zwarte Zeeëend	Grote Stern	Merel	Ringmus
Sperwer	Visdief	Kramsvogel	Vink
Buizerd	Holeduif	Koperwiek	Keep
Boomvalk	Houtduif	Zanglijster	Groenling
Patrijs	Turkse Tortel	Sprinkhaanzanger	Putter
Fazant	Zomertortel	Bosrietzanger	Sijs
Waterhoen	Koekoek	Kleine Karekiet	Kneu
Meerkoet	Bosuil	Spotvogel	Rietgors
Scholekster	Braamsluiper		